TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI K. E. HEIKKINEN
A. B. MÄKELÄ

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:

Yksi vuosikerta..$4.00	6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35	1 kuukausi... .50

Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada

One year......$4.00	Six months......$2.25
Three months..$1.35	One month...... .50

Lakkotietojen välittäminen

Toissapäivänä julaistussa Butten kirjeessä paheksuu sikäläinen osasto, sitä, että täällä on muka julaistu joitakin harhaanjohtavia tietoja sikäläisestä lakkoasemasta. Sellaisia tiedonantoja ei kuitenkaan ole julaistu siinä valossa, että niistä olisi ollut mitään mahdollisuutta saada väärää käsitystä, sillä uutisessa, jossa lakon lopettamisesta mainittiin, sanottiin, että tieto ei ole luotettavista lähteistä.

Me emme ole syyllisiä väärien uutisten julkaisemiseen, mutta esim. Butten osasto on syyllinen siihen, että se ei ole suvainnut ollenkaan lähettää lakkouutisia. Ainoa joka sieltä on lähetellyt sähkösanomatietoja, on toveri Salmi ja ne tiedot ovat julaistut sellaisinaan. Butten osastollekin on täältä lähetetty ohjeet, joiden mukaan se olisi voinut järjestää tiedonvälityksen sähköteitse meidän laskuumme ja välttää koko tämän sekaannuksen, mutta sitä se ei ole tehnyt. Nytkään emme ole saaneet Butten osaston taholta mitään tietoa sähkötyöläisten työhön menosta, ja miten se vaikuttaa mainarien lakkoon, mutta mahdollisesti sieltä taas tulee ankara paheksumislause siitä, että me emme ole "hankkineet tietoja" siitä.

Ja mikä tässä koskee Butten osastoa ja Butten lakkoa, koskee muualla muita lakkoja ja osastoja. Elleivät osastot suvaitse valvoa tietojen välittämistä, niin täällä täytyy ottaa mistä saa ja niissä saattaa toisinaan mennä lävitse jotain sellaistakin, joka ei ole totta.

Me kehotamme edelleen osastoja ja tovereita lähettämään uutisia lehdelleen, sillä vain siten voidaan saada tosiperäisiä tietoja nykyisistä lakoista. Aberdeenin kirjeenvaihtajamme tulee seuraamaan sikäläistä lakkoa, mutta esim. Seattlen osaston olisi viipymättä järjestettävä kunnollinen tietojenvälitys sieltä, sillä sielläkin kai olisi paljon tiedottamista.

Toimitus.

Palkkaorjat nousemassa

Sanomalehtiviestit kertovat meille, että palkkatyöläiset kautta maan ovat tyytymättömiä olevia oloja vastaan. Joka päivä näemme lehdissä kuinka työläiset useilla teollisuusaloilla ovat lakkoutuneet tarkotuksella saada lyhemmän työpäivän ja korkeamman palkan. Kaikkialla vallitsee työläisten keskuudessa tyytymättömyys tämänpäiväistä järjestelmää ja niitä olotiloja vastaan joiden alaisina työläiset ovat pakotettuja työskentelemään.

Tähän kaikkialla vallitsevaan tyytymättömyyteen löytyvät syyt suurimmaksi osaksi korkeissa elinkustannuksissa, jotka ovat johtuneet Europan sodasta ja keinottelijoista. Siitä huolimatta, että palkat ovat useilla aloilla kohonneet joillakin prosenteilla eivät ne vastaa elintarpeiden hintojen kohoamista. Elintarpeet ovat kohonneet sadalla prosentilla ja enemmänkin, jotavastoin palkat eivät ole kohonneet kuin jollakin prosentilla. Tällainen tilanne ja vielä monet muut tekijät, jotka ovat tänäpäivänä täällä Yhdysvalloissakin olemassa, on saattanut työläiset liikehtimään kaikkialla. Ja työläisillä ei ole nykyisessä tilanteessa täällä Yhdysvalloissa mitään muita mahdollisuuksia parantaa tämänpäivästä taloudellista asemaansa kuin lakkojen avulla. Nykyisin ovat markkinat yleisesti siksi vilkkaassa käynnissä, että työläisillä on mahdollisuuksia voittaa oikeuksia itselleen. Aina silloin kun teollisuus kaikilla aloilla on vilkkaassa käynnissä, on työvoiman kysyntä myöskin suurempi. Työvoiman kysynnästä ja tarpeesta näet johtuu, ettei työläisten reservijoukko, vara-armeija, ole niin suuri kuin silloin jolloin teollisuudessa vallitsee lamaannustila. Ja tätä markkinoiden ja teollisuuksien vilkkautta näyttääkin tämän maan työväestö käyttävän hyväkseen. Useissa paikoissa missä työläiset ovat lakkojen avulla vaatineet itselleen joko lyhyempää työpäivää tai korkeampaa palkkaa on työnantajien täytynyt myöntyä työläisten vaatimuksiin.

Merkille pantavimpia ja tärkeimpiä näissä työläisten lakoissa ja vaatimuksissa ovat lännen metsätyöläisten vaatimukset. Länsirannikon puutavaratyöläiset elävät ja työskentelevät vielä nykyään mitä kurjimmissa olosuhteissa. Työpäivät ovat hirveän pitkiä varsinkin metsäkämpillä. Useammalla kämpällä teetetään työtä kymmenestä tunnista aina kahteentoista tuntiin päivässä. Sahamyllyissä ei ole sen parempi, sillä niissäkin kaikissa on kymmentuntinen työpäivä käytännössä. Pitkien työpäivien lisäksi ruokajärjestelmä on kaikkea muuta, mutta ei kehuttava länsirannikon metsäkämpillä ja samalla kun ruoka on huonoa, siitä kiskotaan hirveitä maksuja, aina seitsemään dollariin viikolta. Asuntoolot ovat myöskin kaikkea muuta, mutta ei inhimillisiä. Useasti sullotaan useita kymmeniä miehiä yhteen huoneeseen tai kämppään, jossa tila on niin ahdas, että jos mieli itsensä kääntää on se tehtävä ulkopuolella ja sitten käännettynä mentävä sisälle. Nämät epäkohdat ovat olleet juuri niitä tekijöitä jotka ovat saaneet metsätyöläiset taistelemaan puutavara-parooneja vastaan.

Puutavaratuotteiden hyvän menekin tähden onkin työläisillä nyt mainio tilaisuus saada parannuksia itselleen. Tänäpäivänä ei ole ollenkaan mahdottomuus metsä- ja sahamyllytyöläisillä saada kahdeksan tunnin työpäivä, sekä muita parannuksia jos he vain osaavat niitä kiinteästi vaatia. Mutta näiden vaatimuksien perille vieminen kysyy yhtenäistä kiinteää toimintaa; se vaatii tiukkaa järjestymistä, hajanaisina, ilman järjestynyttä toimintaa, se on mahdottomuus. Ainoastaan järjestyneinä joukkoina on heillä mahdollisuus viedä ja saada vaatimuksensa täytetyksi.

Nyt on kysymys vain siitä, saadaanko metsätyöläiset järjestetyksi, tai toisin sanoen osaavatko he järjestyä siten, että heillä on siitä hyötyä. Tällä kertaa näyttää siltä, että metsä- ja sahamyllytyöläisten keskuudessa on järjestyminen hyvällä alulla. Mutta samalla niiden keskuudessa on yksi ikävä ja vaikeakin pulma ratkaistavana ja se on kahden eri taloudellisen järjestön keskinäinen kilpailu. Varsinkin Aberdeenin ja Hoquiamin ympäristöllä taistelevat nämät alempana nimitetyt taloudelliset järjestöt keskenään. Nämä järjestöt, jotka kilpailevat siitä, kumpanenko saa tai kummalla on oikeus järjestää metsä- ja sahamyllytyöläiset, ovat International Timberworkers union ja I. W. W.-liitto. Toiset pitävät jäikimäistä parempana ja toiset edellistä. Useammalla metsätyöläisellä on ennakkoluuloja I. W. W.-liittoa kohtaan ja toisilla I. T. U:ta kohtaan. Ja seurauksena on, että ne saavat sekaannusta aikaan metsä- ja sahamyllytyöläisten keskuudessa ja ne alkavat taistelemaan toisiaan vastaan.

Nyt jos koskaan olisi metsä- ja sahamyllytyöläisten ja näiden eri taloudellisten järjestöjen heitettävä ja jätettävä keskinäinen taistelunsa ja yhdyttävä yhteen. Sillä ei suinkaan se merkitse mitään mikä on sen tai tämän järjestön nimenä, kun se vain järjestää työläiset sellaiseen järjestöön joka omaa täydellisen luokkataistelumuodon, s. o. ajaa koko palkkajärjestelmän poistamista ja järjestää sillä tavalla, että kaikki puutavarateollisuudessa työskentelevät niin sahamyllyissä kuin metsäkämpilläkin liittyvät yhteen järjestöön, jossa ei ole mitään ammattirajoja, s. o. teollisuusunioon. Silloin kun työläiset järjestyvät tällaisiin unioihin, on heillä mahdollisuus saada vaatimuksensa täytetyksi. Mitä suurempi ja vankempi järjestö, sitä voimakkaammin se kykenee taistelemaan. Yksilöidenkin voima kohoaa suuressa joukossa. Yksilöllinen arkuus ja pelko häviää suuressa joukkoliikkeessä.

Nyt riippuu näiden metsätyöläistenkin taistelu vain siitä, miten yksimielisiä he ovat ja miten jyrkkinä he jaksavat seistä vaatimuksiensa takana. Jos koskaan niin ainakin nykyisin pitäisi näiden puutavarateollisuudessa työskentelevien työläisten olla niin paljon solidaarisia, etteivät alkaisi keskenään taistelemaan. Ja ennen kaikkea työläisten on pysyttävä rauhallisina, etteivät työnantajien provokaattorit saisi aihetta alkaa rettelöimään. Nykyinen tilanne vaatii työläisiltä tervettä, kylmää järkeä ja harkitsemiskykyä siitä millä tavalla missäkin kohdassa ja asiassa voidaan menetellä siten, että se edistää työväenluokan luokkataistelua.

Huomattavaa osaa esittävät työn ja pääoman välisessä taistelussa myöskin kuparikaivajat kautta länsivaltioiden. Buttessa, Mont. on noin viitisentoistatuhatta kaivosmiestä lakossa. Butten lakko on jo kestänyt vähän ylitse kuukauden, mutta siitä huolimatta lakkolaisten rintama on yhä vielä eheänä kaikista kapitalistien provoseerauskeinoista huolimatta. Samoin Arizonan valtiossa ovat miltei kaikki kuparikaivannot täydellisesti seisauksissa. Johtavana järjestönä siellä on I. W. W.-liitto ja se onkin saanut sikäläiset kupariparoonit täydelliseen raivoon. Esim. Bisbeessä ja Miamissa vallitsee anarkia ja kaikenlaiset laittomuudet, kuten vangitsemiset, joukkokarkoitukset, kotitarkastukset y. m. Kaivosomistajien taholta on menty niinkin pitkälle, että toista tuhatta rauhallista lakkolaista on sullottu tavaravaunuihin ja kuljetettu Mexikoon ja mikä minnekin. Porvaristo on siellä, kuten kaikkialla, turvautunut mitä katalampiin keinoihin murskatakseen lakot. Se on asettanut Arizonan valtioon mielivaltaisen sensuurin, estääkseen siten tulemasta mailmalle julki raa'at menettelynsä. Ja mikä vielä hävyttömämpää, on se, että kaikki kupariparoonit yhdestä suusta huutavat kuinka nykyiset lakot muka ovat saksalaisten kiihottajien aikaansaamia. Tätä viimeiseksi mainittua porvarien väitettä, samoinkuin muitakaan, luonnollisesti ei kukaan järkevä työläinen usko. Työn ja pääoman välisessä taistelussa porvaristo panee kaikki mustimmatkin voimansa liikkeelle murskatakseen työläisten taistelut. Varsinkin aikana sellaisena kuin nykyään, jolloin liikevoitot ovat suunnattoman suuria, ei porvaristolle ole mikään teko liian raaka jotta ei se sitä käyttäisi. Se käyttää mitä epäinhimillisimpiä keinoja ja menettelytapoja taistellessaan työläisiä ja heidän oikeutettuja vaatimuksiaan vastaan.

Mutta näistä porvarien katalista keinoista huolimatta tämän maan työväenluokka kohottaa yhä uskaliaampana päätään. Se alkaa näyttää heräämisen merkkejä. Tässäkään maassa ei työväenluokka usko enää niihin kaikkiin hyviin lupauksiin mitä sille on vuosikymmeniä syötetty.

Nyt vain olisi saatava suuret työläisjoukot edes osapuillekaan tietoisiksi, sillä tietämättömänä joutuu työväestö useasti taistelussaan porvaristoa vastaan kulkemaan katkerien, veristen pettymysten kautta. Mutta vaikka työväestön tie kulkisikin veristen pettymyksien kautta on sekin parempi kuin olla yhä edelleen kapitalistien orjuuden ikeen alla. **Nouse amerikalainen työväestö ja vaadi itsellesi ne ihmisoikeudet mitkä sinulle kuuluvat.** — J. S.

MAILMANKATSOMUKSIA

Varmaan vastustavat rauhanharrastuksia. Stavangerissa Norjassa on eräs laivanomistajayhtiö päättänyt lakkauttaa liikkeensä. Päätös nähtävästi ei ole johtunut siitä, etteikö liike olisi kannattanut, koska yhtiö on kyennyt lunastamaan kaikki osakkeensa 9,000 kruunusta kappaleelta. Osakkeiden nimellisarvo oli ainoastaan 500 kruunua, joten osakkaat tulivat saamaan 1,800 prosenttia.

LINCOLN JA SANANVAPAUS.

Muistelkaamme Lincolnin aikoja. Hän johti meidät kautta historiamme suurimman sodan, ja koko ajan salli mitä vapaimmin keskustella kaikista yleisistä asioista. "Imartelijoilta," hän sanoi, "minulla ei ole mitään oppimista; arvostelijat ovat parhaita ystäviäni." — Aika on muuttunut siitä päivin, ja vaihtunut on perämelan varressa oleva mieskin.

Tarkotus pyhittää keinot. San Franciscossa on käynnissä hurja rynnäkkö $100,000 keräämiseksi punaiselle ristille. Erääseen tätä tarkotusta varten pidettyyn illatsuun saapui kaunis neiti Margaret McGovern, joka ilmotti myyvänsä suuteloita hyvästä maksusta. Heti kavahti muuan mies pystyyn ja tarjosi ensi muiskusta $10. Se riitti, ja ennenkuin neiti oli lähtenyt haalilta, oli hän leipälävellään tienannut punaisen ristin hyväksi $610. — Niin on kaikki kallista nyt.

JÄÄHYVÄISET TOVERIN LUKIJOILLE.

Olen nyt vahvasti päättänyt jättää Toverin avustamisen toisten tehtäväksi ja siirtyä Toverittaren avustajien joukkoon, jos nimittäin sattuisi joskus puuronkeiton välillä olemaan aikaa pistää mustaa valkoiselle. Mistäkö nyt niin olen Toveriin närkästynyt? No, eipähän nyt niin mistään erittäin, vaan kun sinne sen toimitusroikkaan on kuulema liittynyt tuo vanha mörkö ja naisten vihollinen Kaapro, hän, jonka täytyi omalta kotikonnultaankin lähteä yksinomaan naisia pakoon. Kuinka siis minä naisena enää uskaltaisin sellaiseen paikkaan hentoja "henkeni heelmiä" lähettää. Minä en oikein tiedä, onko hänelle annettu oikeutta siellä ihmisten kirjotuksia peukaloida, vaan jo ajatuskin siitä, että hän — se Californiasta lähetetty mustepullo edessään, kynä kädessään ja silmälasit nokallaan — kävisi minun tekeleitäni nuuskimaan, kauhistaa minua. Monen kiirastulen läpi olen pelotonna vaeltanut vaan sellaisen kiirastulen läpi en uskalla alkaa taivaltamaan, eikä sitä voine kukaan minulta vaatiakaan. Älköön tämä sentään muita naisia pelottako tai estäkö Toveriin kirjottelemasta. Olisinpa oikein uteliaskin näkemään, löytyykö naista, joka minut rohkeudessa voittaa.

Siinä hiljaisessa toivossa, että tämä jäähyväisiksi aiottu pätkä pääsisi livahtamaan Kaapron nokan ohi lehteen, hänen sitä huomaamattaan, jätän teidät hyvästi,

toverillisella tervehdyksellä:
Mariana Koivu.

Pääsi huomaamatta livahtamaan. — Kaapro.

VAPAAHERRA TUNKIOLLA.

Eräs vapaaherra, kirjotti jossakin Suomen porvarislehdessä: "Klo 4:ään roikkuu työväki työpaikalla, sitten he kokoontuvat latoihin ja riihiin, pelaavat korttia ja tanssivat. — Pellot jäävät kyntämättä, ja ainoastaan isäntä ja hänen perheensä koettavat tehdä maanviljelystöitä."

Niin, kumartakaa roistot: ylimykset aikovat pelastaa meitä kauheasta nälänhädästä. — Leikki on kaukana kun herrat lähtevät töihin! Klo puoli 9 aamulla tulee palvelija herättämään vapaaherraa, sillä hän, vapaaherra, aikoo itse lähteä peltotöihin ja täytyy sentähden nousta aikasin. Hän juo ensin kahvia sängyssä, sitten käskee palvelustytön tuoda kuumaa vettä voidakseen ajaa partaansa. Klo 10 on ylimys melkein valmis ja lähettää käskyn kyökkiin, että suurus täytyy olla pöydällä.

Ulkona on rankkasade. — Huh! Mutta kun on hyvä sadetakki ja sateenvarjo, uusi kalossipari, niin kai se menee. Herra käskee tytön tuoda lapion tallista ja sitten hän lähtee. Maantiellä on hyvä kävellä, — mutta. — Herramme on jo joutunut pellolle. Kalossit tulevat raskaammiksi ja raskaammiksi, sillä savi tarttuu niihin, ja hän rupee kiroomaan. Vai semmoisessa kunnossa pellot ovat — tässä hän huomaa, mitä työväki on saanut aikaan. Semmoinen kura...

Tjapp!

Vapaaherra kellistyi ja istuu takapuoli syvään vajonneena savessa. Helkkarin työväki!

Hän nousee vaivaloisesti ja tallustelee eteenpäin. — Mistä hän nyt oikeastaan työn alkaa — ehkä tästä!

Hän koettaa toisella kädellä lapioida ja toisella pitää sateenvarjoa ylhäällä. Ei tämä vetele.

Hän heittää sateenvarjon raivostu-

Miltä lakkoasema Grays Harborissa näyttää

Tämän kirjoittajalla oli tässä pari päivää sitte tilaisuus pistäytyä Grays Harborin lakkoalueella, ei tosin puhujana ja vaikuttajana, kuten uutisessa oli mainittu, vaan tekemässä huomioita ja tutustumassa niihin suhteisiin jotka yleensä vallitsevat siellä.

Kuten uutisissa on jo mainittu, on työnseisaus Grays Harborin alueella täydellinen, ollen työssä olevien miesten lukumäärä niin pieni, että kaikki myllyt eivät kykene tuottamaan edes savua, puhumattakaan puutavarasta. Metsäkämpillä tuskin on yhtään miestä töissä koko kauntissa. Yleensä voi sanoa, että valoisempia toiveita ei voisi lakkolaisilla olla kuin nyt on olemassa.

Täydellinen rauha vallitsee.

Lakkolaisten keskuudessa vallitsee kiitettävä yksimielisyys ja täydellinen rauha, eikä työnantajan santarmilaitoskaan ole vielä näin alussa ennättänyt keksiä mitään sellaista, jonka perusteella olisi voinut saada syytä "harjoituksiin."

Mutta hurtat ovat liikkeellä ja moni urhea santarmikenraali lienee jo kirkastanut vuoden 1912 lakon jälkeen ruostuneen kiväärinsä käyttääkseen sitä tällä kertaa siihen samaan "jaloon tarkoitukseen", jossa silloinkin maineensa kirkastivat. Joukossa lienee suomalaisiakin.

Sunnuntai-aamuna oli "kotikaarti" kutsuttu harjoituksiin ja reuraus olikin, että eräille kämpille aikoneet lakkotiedon viejät saivat ensimäisen kerran tutustua kiväärinpiippuihin. Eräskin lakkolainen joka oli lähetetty viemään lakkoviestiä kämpälle, kertoi joutuneensa takaa-ajettavaksi, mutta onnistuneensa kuitenkin pääsemään perille. Oli kerrankin ollut piilossa suuren tukin alla ja takaa-ajajat seisoivat sen päällä, kuitenkaan löytämättä miestä.

Nyt lienevät jo kaikki miehet kämpiltä poistuneet ja sijoittuneet suurelta osalta mikä minnekin "pätsäilemään", pärjätäkseen mahdollisimman vähällä lakon ajan, sillä vaikka lakko ei kestäisi kauankaan, kysyy sen ylläpito kuitenkin melko paljon varoja, joita työläisillä ei useinkaan paljoa ole.

Sunnuntaita vastaan yöllä kerrotaan lakkolaisten itse vanginneen pari toveriaan, joille oli hankittu viinaa ja jotka sen johdosta olivat hiukan iloinneet. Miehet tietysti vietiin selviämään asuntoonsa. Lakkolaiset ovat päättäneet panna paikallisen kieltolain nyt voimaan, ja kaipa he siihen kykenevätkin, vaikka paikkakunnan viranomaiset eivät ole siihen tähän saakka nähneet hyväksi kyetä.

Missä ovat Anne Larsonin kiväärit?

Kuten muistetaan, ajautui tässä Moksikon rettelöitten aikana muuan aselastissa ollut kuunari Anne Larson Grays Harborin edustalle, jossa joutui viranomaisten valppaan silmän näköpiiriin ja takavarikoitiin. Aseet purettiin laivasta ja kuletettiin Aberdeeniin, jossa niitä säilytettiin ja mikäli kerrotaan, sittemmin jaettiin sikäläiselle kotikaartille. Niin että kotikaartilla nyt ovat aseet aivan "sattumalta." Kotikaarti on pitänyt harjoituksia jo ennenkin ja pitää niitä nykyisinkin.

Kaikkia sitä sattuukin tässä sattumuksien maailmassa.

Kaksi järjestöä työläisten keskuudessa.

Jonkin verran arveluttavaa on se, että lakkolaisten keskuudessa toimii kaksi, tai oikeammin kolmekin järjestöä, nim. I. W. W.-liitto, International Timberworkers Union ja Päretyöläisten järjestö, joskaan viimemainitulla ei ole mitään tekemistä metsä- ja sahatyöläisten kanssa. Nykyisin ei ole olemassa eri järjestöjen välillä mitään huomattavampaa kahnausta, mutta kahden järjestön olemassaolo saattaa aiheuttaa sellaistakin milloin tahansa, varsinkin kun mielipiteiden eroavaisuus menee eräissä suhteissa aivan äärimmäiseen katkeruuteen saakka.

Mitä jäsenmäärään tulee, on I. W. W.-liitto voimakkain, kuuluen siihen Aberdeenissa ehkä kolmatta tuhatta jäsentä. Timberworkersiin kuuluu noin seitsemän sataa ja päretyöläiset kuuluvat omaan järjestöönsä. Kummassakin järjestössä saattaa olla sellaisia, jotka ovat vannoutuneet taistelemaan etupäässä toisia järjestöjä vastaan. Mikäli puhuttelemieni miesten mielipiteistä kävi selville, vakuutettiin laajoissa piireissä kummallakin puolella, että minkäänlainen hankaus ei saa tulla kysymykseenkään, koska lakkolaisilla ei ole minkäänlaista keskinäisen riitelyn syytä, sillä kummallakin puolella vaaditaan samaa: kahdeksan tunnin työpäivää, alinta palkkaa ja union tunnustamista. Timberworkersin virkailijat vakuuttivat nimenomaan, että he eivät tule taistelemaan I. W. W.-liittoa vastaan, eikä I. W. W.-liiton varsinaisen jäsenistönkään puolelta tullene mitään rettelöitä, mutta siellä on varsinkin eräitä suomalaisia hihhuli-radikaaleja, jotka vasten parempia tietojaan levittävät itsepintaisesti mitä julkeimpia häväistysjuttuja toisesta uniosta. Ja kun nämä ainekset ovat suurimmalta osalta vain peliluolasankareita, jotka eivät tee työtä puutavarateollisuudessa, niin heille on samantekevä, miten lakkolaisten käy, kunhan he vain saavat "aatteellisia harrastuksiaan" toteuttaa lakon aikana.

Tämän kirjoittajalle tarjoilivat nämä työväenliikkeen tuhohyönteiset salapoliiseja mukaan, mutta nähtävästi säilyttivät ne muita tarkoituksia varten, koska mitään sellaisia herroja ei näy, ainakaan enää, jäljilläni. Olisi ollut parempi jos lähettivät ne tänne rauhaiseen Astoriaan, sillä Grays Harborin lakkolaiset eivät niitä tarvitse ja täällä kun ei ole käynnissä muuta kuin maitolakko, olisi niitäkin voitu sietää paremmin.

Suurin vaara lakkolaisille piilee yllämainittujen henkilöitten tahdittomassa menettelyssä. Heillä on kaikki kaikessa saarnata eräänlaisia kostotoimenpiteitään, joille pohjan saamiseksi suomeksi käännetty I. W. W.-liiton menettelytapoja ja tarkoituksia selittämään aiottu kirjanenkin lienee eräissä kohdin väärennetty. (Herrat tuhohyönteiset, tarttukaapa asiaan).

Mitä lakkolaiset vaativat.

Kuten sanottu, on lakkolaisilla päävaatimuksena kahdeksan tunnin työpäivä. Ja vaikkapa eräät I. W. W.-liiton hihhulit selittävätkin "teollisuusvallankumouksen" nyt olevan tekeillä oikein ehta syndikalistiseen malliin, niin lakkolaisten valtava osa ei tiedä sellaisista pyrkimyksistä mitään. Sillä on kaikki kaikessa nykyisen tilanteensa parantaminen ja on se valmis palaamaan työhön saatuaan kahdeksan tunnin työpäivän, järjestymisoikeudelleen tunnustuksen ja minimipalkan, sekä joitakin parannuksia kämppäoloihin, kuten paremmat makuusuojat, paremmat ruokailu- ja puhdistusvälineet j. n. e.

Jokainen joka tunkeutuu saarnaamaan lakkolaisten keskuuteen nyt jotakin muuta, kuin näitä välillisiä vaatimuksia, toimii hajoittajana, sillä vain näistä saatetaan puhua väittelyä ja erimielisyyttä synnyttämättä.

Hallituskin valveillaan.

Kuten luonnollista, eivät hallituksenkaan edustajat nuku sellaisen tilanteen vallitessa, kuin lakkoasema on, joka ei käsitä ainoastaan Grays Harborin aluetta, vaan enemmän tai vähemmän vaikuttavana koko pohjois-Washingtonin, Idahon ja Montanan metsäkämpät ja sahat. Hallituksen siirtolaisvirkailijat ja Washingtonin työviraston edustajat kävivät jo sunnuntaina lakkoalueella ja mikäli kerrotaan, olivat selittäneet miehille, että rauhallisena pysyminen olisi erittäin kiitettävä asia. Herrat eivät kai suvainneet selittää samaa tukkiparooneille, koska "kotikaartin" harjoituksia ei kielletty. Miksi niitä ei kielletty, ei kaivanne selityksiä, varma vaan on, että eräät nimismiehen virassa toimivat "järjestyksenvalvojat" nuuskivat kovasti, olisiko eräillä "jungeliin" asettuneilla lakkolaisilla aseita: — "tasa-arvoisuuden" nimessä luonnollisesti.

Työviraston edustajan selitetään niinikään myöntäneen, että kahdeksan tunnin työpäivä on nyt saavutettavissa. Tietysti se on, mutta ei sitä sentään saavuteta, elleivät lakkolaiset pääse yksimielisyyteen siitä, että se nyt otetaan. Herrat työviraston virkailijat eivät tule tekemään mitään sen työläisille antamiseksi, kunhan eivät vain toimisi vastapuolueen riveissä.

Hallituksen edustajien ja eräitten tukkiparoonienkin täytyy myöntää, että lakkolaiset ovat mallikelpoisen rauhallisia. Ja sitä ne todellakin olivat, — eräitä suomalaisia hulikaaneja lukuunottamatta, jotka sanomalehti kourassa hyppivät kuin rakit, saadakseen aikaan samanlaista "mielentilaa" muissakin lakkolaisissa.

Lakkolaiset olivat kuin joukko kesävieraita, joilla on varma aikomus levätä kappaleen aikaa. Työhön ei kukaan aikonutkaan. Sellaisen joukon keskuudessa ei hevillä saa aiaan ammattihulikaanikaan rettelöitä, joten jos rettelöitä syntyy, täytyy niiden synnyttäjiä pitää erittäin kehittyneinä ammattiinsa. Eräissä suomalaisissa olisi kyllä halua, mutta toivottovasti eivät kyvyt ole kehittyneet samassa suhteessa halujen kanssa.

Vaikkakin viranomaiset ovat valveillaan, ei vangitsemisia ole vielä sanottavasti tapahtunut. Yksi suomalainen kai vangittiin jo lauantaina lakkojulistusten jakamisesta ja sai maksaa parikymmentä dollaria sakkoa. Joitakin registeerauksen laiminlyöneitä lienee niinikään joutunut tukkiherrojen ilmianto- ja kostonhimon uhreiksi. Mutta varsinaisia lakkolaisvangitsemisia ei ole tapahtunut, ja kuten sanottu, jos lakkolaiset voivat pitää joukkonsa kurissa, niin parhaatkin provokaattorit saavat tällä kertaa ponnistella aivan turhaan. Lakkolaiset eivät hyväksy minkäänlaisia omaisuudenhävitysoppeja, eivätkä ole syyllisiä siihen, jos provokaattorit onnistuvat saada aikaan mellakoita tai tapahtumia, jotka aiheuttavat lakkolaisjahteja, kuten muualla on tapahtunut.

Lakkolaisista ei yleensä saa miellyttävämpää käsitystä, kun Grays Harborissa sai viime sunnuntaina ja maanantaina. Kummassakaan kaupungissa ei huomannut mitään tavallisuudesta poikkeavaa, vaikka tuhansia miehiä oli lopettanut työnsä. Kaduilla ei ollut tavallista enempää väkeä, sillä kokoukset pidettiin sisällä huoneissa. Unioihin liittyminen edistyy nopeasti, joten suurin osa lakkolaisista kuuluu nyt jo toiseen tai toiseen unioon.

Ei siis muuta kuin järjestyksessä eteenpäin samaa rauhallista rataa jota on alettu ja kiukkuisimmankin provokaattorin yritykset raukeavat tyhjään.

Lakkolaiset, **teillä** ei ole etujen erilaisuutta ja mitä muutamat hulikaanit niistä puhuvat, on vain teidän vahingoittamiseksenne. Siispä jättäkää heidät jäähtymään ja hoitakaa te itse asianne, teille ne seurauksetkin lankeavat, sillä te taas palaatte metsiin ja myllyihin kun työt alkavat, hulikaanien jäädessä edelleenkin peliluoliin miettimään uusia "menettelytapoja". Tunnuslauseeksi sopii: **ei mitään sisäistä kahnausta ja joka sellaista yrittää saada aikaan, sille nuhde ja kuritus, kuten Herra säätänyt on.** — W. N. R.